

Täysistunto

Torstai 21.4.2022 klo 16.02—18.12

2.7. Suullinen kysymys disinformaation torjunnasta (Johanna Ojala-Niemelä sd)

Suullinen kysymys SKT 77/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Seuraava kysymys, edustaja Ojala-Niemelä.

Keskustelu

16.50 **Johanna Ojala-Niemelä sd:** Arvoisa herra puhemies! Suomi on maailman turvallis-
sin maa. Koronapandemia on kuitenkin aiheuttanut turvattomuutta kansalaisten keskuu-
dessa ja osoittanut yhteiskuntamme haavoittuvuuden. Yksinäisyys, huume- ja päihdeon-
gelmat, mielenterveysongelmat ja perheväkivallan kaltaiset ilmiöt ovat tulleet näkyviksi ja
vaativat toimenpiteitä.

Myös Ukrainan sota ja kiristynyt kansainvälinen tilanne heijastuvat Suomen rajojen si-
säpuolelle. Viranomaiset ovat varoittaneet, että erilaiset informaatio-operaatiot ja vaikut-
tamisyrietykset verkossa tulevat Suomea kohtaan lisääntymään, kun pohdimme omia tur-
vallisuusratkaisujamme. Ministeri Harakka: miten liikenne- ja viestintäministeriö huoleh-
tii verkossa leviävien valheiden ja erityisesti disinformaation torjunnasta nykyisessä tilan-
teessa?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Harakka.

16.50 **Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa
puhemies! Kiitos edustaja Ojala-Niemelälle tästä olennaisen tärkeästä kysymyksestä.

Puolitoista kuukautta sitten järjestettiin epävirallinen teleministeritilaisuus, jossa teemo-
ja oli vain kaksi: kyberturvallisuus ja disinformaatio. Tänne paikalle oli kutsuttu kuulta-
vaksi ja grillattavaksi Facebookin, Twitterin, Googlen ja YouTuben edustajia kertomaan,
miten nämä suuret alustat torjuvat valetietoa ja joukkomaalittamista ja vihan lietsontaa.
Paljon olikin tehty, mutta huolenaiheita jäi.

Esimerkiksi englanninkieliset yhtiöt eivät pysty seuraamaan pieniä kielialueita, joten
esimerkiksi puolalaisen ministerin nimiin tehdyn valetilin sulkeminen kesti kohtuuttoman
kauan, ja Puola nyt on sentään seitsemän kertaa isompi maa kuin Suomi. Nämä algoritmit
suosivat vastakkainasettelua ja aggressiivisuutta ja provokaatiota. Ne pitäisi saada läpinä-
kyviksi, mutta monikansallisten alustojen säätelyyn tarvitaan monikansallista eurooppa-
laista lainsäädäntöä.

Suomalaisten osalta uskallan kyllä sanoa, että koulutettu ja sivistynyt kansa, jolla on me-
dialukutaitoa, on ehkä tässä maailmassa vaikeimmin viekoiteltavissa propagandan uhriksi,
mutta valppaana pitää olla. [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 42/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemaan seisomaan. — Edustaja Mäenpää.

16.52 **Juha Mäenpää ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olin hieman yllättynyt tuosta äskeisestä kysymyksestä, ja jollakin lailla silmiin pisti se, että näytti, että tällä opposition kyselytunnilla hallituksen edustaja kysyi ministeriltä ja ministeri vastaa suoraan paperista. Haluaisin kysyä, oliko tämä kysymys ennalta sovittu. [Perussuomalaisten ryhmästä: Päivän paras!]

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Harakka. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tämähän on propagandaa hallitukselta!]

16.52 **Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minulla on tässä kansio, jossa on noin 50 erilaista aihetta, ja voin lukea tästä paperilta teille useitakin vastauksia niihin kysymyksiin, joista haluatte kysyä. — Kiitos. [Eduskunnasta: Valmiita vastauksia!]

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Autto, ei kun edustaja Autto. [Naurua] — Ehkä tuleva. [Eduskunnasta: Enteellistä!]

16.53 **Heikki Autto kok** (vastauspuheenvuoro): No niin, arvoisa puhemies, voidaan tosiaan tarvittaessa vaihtaa rooleja myös. [Naurua]

Todella tässä maailmanajassa täytyy vakavoitua sen äärelle, että kaikkia asioita täytyy peilata sen kautta, miten ne vahvistavat kokonaisturvallisuuttamme. Kun tänään on saatu tietää postilakiin kaavailuista uudistuksista, niin kysyisin vastaavalta ministeriltä: Miten nämä vahvistavat Suomen kokonaisturvallisuutta? Ja toisaalta — viitaten edustajakollega Ojala-Niemelän kysymykseen — miten suomalaiset, jotka ovat tunnettuja maailmalla lehtienlukijakansana, saavat tulevaisuudessa varmasti lehtensä, joista saavat luotettavaa tietoa ja pystyvät erottamaan oikean tiedon väärästä, myös siellä netin ihmeellisessä maailmassa? Eli kysymys siitä, miten tällä vahvistetaan Suomen kokonaisturvallisuutta.

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Harakka.

16.54 **Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tästä tärkeästä kysymyksestä, joka oikeastaan jatkaa siitä, mihin äsken edustaja Ojala-Niemelälle jäin.

Suomalaiset ovat koulutettu, sivistynyt kansa, joka lukee lehtiä, myöskin painettuja lehtiä. Ja kun meillä on ollut nyt haasteena se, että tässä maailmanajassa kirjepostin määrä on romahtanut ja Posti kamppailee monikansallisia logistiikkayhtiöitä vastaan kilpailluilla markkinoilla, niin silloin on pitänyt löytää oikea suhde viranomaisvaatimusten eli yleispalveluvelvoitteen ja sitten taas sen osalta, että varmistetaan se, että viisipäiväiset lehdet tulevat myöskin syrjäseudulla jokaiseen luokkuun viitenä päivänä viikossa. Ja tämä on nyt tämän uuden postilain ydin, joka tänään valtioneuvostossa on hyväksytty ja joka tulee nyt eduskunnan käsittelyyn. Eli tarkoituksena on huolehtia siitä, että postipalvelu ja tiedonsaanti ovat kaikkialla Suomessa yhdenvertaisesti saatavissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 42/2022 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.